

ОБЩИНА В.ТЪРНОВО

ОБЛАСТ ~~ИД~~ 5000 ЕЛИКО ТЪРНОВО

РЕГИСТРАЦИОНЕН ИНДЕКС И ДАТА

ДО 09-07-225/16.09.2022
Г-Н ВЕНЦИСЛАВ СПИРДОНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

Вх № 2414/16.09.22г.
до: ПК в ЧВ. Вед
ПК в ЗСА

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

16.09.22

от

ИНЖ. ДАНИЕЛ ДИМИТРОВ ПАНОВ – КМЕТ НА ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ОТНОСНО: Издаване на Акт за възлагане от Кмета на Община Велико Търново за предоставяне на обществените услуги от общ икономически интерес – Центрове за грижа за лица с умствена изостаналост и Център за грижи за възрастни хора в невъзможност за самообслужване, които ще се изпълняват по Процедура BG05M9OP001-2.090 - Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги, финансирана от ОП РЧР 2014-2020, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,**

На 04.07.2022 г., между Община Велико Търново и Управляващия орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, е сключен Административен договор за предоставяне на БФП с цел реализацията на Проект BG05M9OP001-2.090-0019-C01 „Центрове за дългосрочна грижа - новите социални услуги в Община Велико Търново“. **Срокът за реализация на проекта е от 01.08.2022 г. до 30.06.2023 г., а предвиденият срок за предоставяне на социалните услуги от резидентен тип - Центрове за грижа за лица с умствена изостаналост и Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване е 7 месеца – от 01.12.2022 г. до 30.06.2023 г.**

Съгласно договорът за предоставяне на БФП, сключен между Община Велико Търново и УО на ОП РЧР, общия размер на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ по Проект BG05M9OP001-2.090-0019-C01 "Центрове за дългосрочна грижа - новите социални услуги в Община Велико Търново" е на стойност 1 127 000,00 лв. от които 85 % (957 950,00 лв.) са от бюджета на Европейския съюз, осигурени чрез Европейския социален фонд, а останалите 15 % (169 050,00 лв.) са национално съфинансиране.

В изпълнение на заложените по Проекта цели ще бъдат разкрити пет нови социални услуги от резидентен тип:

- 4 бр. „Център за грижа за лица с умствена изостаналост“ с капацитет по 15 места всеки център;
- 1 бр. „Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване“ с капацитет 15 места.

Четири центъра ще бъдат разкрити в новопостроени масивни едноетажни сгради, архитектурно оформени в единен композиционен комплекс, със самостоятелни прилежащи дворни пространства, намиращи се в с. Церова кория, ул. „Втора“ № 28, общ. Велико Търново, а „Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване“ в ремонтирана, реконструирана и санирана двуетажна сграда, в гр. Велико Търново, ул. „Симеон Велики“ № 3, вх. В.

Сградите, в които ще бъдат разкрити социалните услуги са изградени, ремонтирани, обзаведени и оборудвани в рамките на Проект BG16RFOP001-5.002-0004-S01 „Изграждане на комплекс за социални грижи за възрастни хора и лица с умствена изостаналост“ по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020.

В обхвата на целевите групи за услугата „Център за грижа за лица с умствена изостаналост“ попадат: пълнолетни лица с умствена изостаналост, настанени в специализирани институции, такива с продължителен престой в Държавна психиатрична болница, както и техните семейства, служители в организации и институции, ангажирани с процесите на деинституционализация, с индикативен капацитет 60 лица. В Центровете за грижа ще се настаняват лица с умствена изостаналост след направена оценка на потребностите от междуведомствена комисия с представители на различни институции и организации, в рамките на Етап 1 от операцията.

Целеви групи за услугата „Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване“ са: възрастни хора над 65-годишна възраст с ограничения или в невъзможност за самообслужване, както и техните семейства, служители на доставчици на социални и здравни услуги, с индикативен капацитет 15 лица.

Съгласно условията за изпълнение на проекта, в т. ч. „Указания за осигуряване на съответствие на проектите за предоставяне на услугите в Дневните центрове и Центровете за грижа, чиято инфраструктура е изградена по ОПРР 2014-2020, с приложимия режим по държавна помощ и за изискванията към съдържанието на актовете за възлагане на услуги от общ икономически интерес“, е необходимо Кметът на съответната община (бенефициент по проекта) да издаде Акт за възлагане на Центрове за грижа като услуга от общ икономически интерес, дори и в случаите, когато услугите ще бъдат предоставяни от самата община, чрез нейно административно структурно звено – дирекция, общинско предприятие, второстепенен разпоредител с бюджетни средства и т. н.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 23, чл. 17, ал. 1, т. 7 и т. 4 във връзка с чл. 21, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с Решение на Комисията от 20 декември 2011 година относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (нотифицирано под номер С (2011) 9380) (текст от значение за ЕИП) и Указания за осигуряване на съответствие на проектите за предоставяне на услугите в Дневните центрове и Центровете за грижа, чиято инфраструктура е изградена по ОПРР 2014-2020, с приложимия режим по държавна помощ и за изискванията към съдържанието на актовете за възлагане на услуги от общ икономически интерес, Процедура BG05M9OP001-2.090, “Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги” с приложимия режим по държавна помощ и за съдържание на актовете за възлагане на услуги от общ икономически интерес, предлагам Великотърновски общински съвет да приеме следните

РЕШЕНИЯ:

На основание чл. 21, ал. 1, т. 23, чл. 17, ал. 1, т. 7 и т. 4 във връзка с чл. 21, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с Решение на Комисията от 20 декември 2011 година относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (нотифицирано под номер С (2011) 9380) (текст от значение за ЕИП) и Указания за осигуряване на съответствие на проектите за предоставяне на услугите в Дневните центрове и Центровете за грижа, чиято инфраструктура е изградена по ОПРР 2014-2020, с приложимия режим по държавна помощ и за изискванията към съдържанието на актовете за възлагане на услуги от общ икономически интерес, Процедура BG05M9OP001-2.090, “Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги” с приложимия режим по държавна помощ и за съдържание на актовете за възлагане на услуги от общ икономически интерес, Великотърновски общински съвет:

1. Определя изпълнението на дейностите по Проект BG05M9OP001-2.090-0019-C01 "Центрове за дългосрочна грижа - новите социални услуги в Община Велико Търново", които се реализират от Община Велико Търново по Процедура BG05M9OP001-2.090, “Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги”, финансирана по ОП РЧР 2014-2020, като услуга от общ икономически интерес по смисъла на Решение на Комисията от 20 декември 2011 година.
2. Дава съгласие Кметът на Община Велико Търново да възложи изпълнението на дейностите по Проект BG05M9OP001-2.090-0019-C01 "Центрове за дългосрочна грижа - новите социални услуги в Община Велико Търново", които ще се реализират от Община Велико Търново по Процедура BG05M9OP001-2.090, “Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги”, като услуга от общ икономически интерес (УОИИ), на Дирекция „Социални дейности и здравеопазване“ към Община Велико Търново.
 - 2.1. Предоставянето на социалните услуги от резидентен тип, ще се осъществява чрез персонала и ресурсите в разкритите Центрове за грижа за лица с умствена изостаналост“ – село Церова кория, ул. „Втора“ № 28 и „Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване“ – град Велико Търново, ул. „Симеон Велики“ № 3, вх. В.
 - 2.2. Комплексното финансово и счетоводно обслужване, ще се осъществява чрез Център за социални услуги – второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към Община Велико Търново.
3. Социалните услуги от резидентен тип са напълно безплатни за потребителите и за ползването им не се начисляват и събират такси.
4. Услугата от общ икономически интерес Центрове за грижа, ще се предоставя за срок от 7 месеца на територията на Община Велико Търново, считано от 01.12.2022 г.
5. Възлага на Кмета на Община Велико Търново да извърши всички необходими правни и фактически действия във връзка с изпълнението на т. 1 и т. 2 от настоящото Решение, издавайки Акт за възлагане за предоставяне на помощ за осъществяване на услуга от общ икономически

интерес – Център за грижа за лица с умствена изостаналост и Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване на основание Решение на ЕК 2012/21/ЕС, като актът следва да съдържа необходимите реквизити, съгласно чл. 4 от Решение на Комисията от 20 декември 2011 година, относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (нотифицирано под номер С (2011) 9380) (текст от значение за ЕИП)) и тези, обективирани в Указания за осигуряване на съответствие на проектите за предоставяне на услугите в Дневните центрове и Центровете за грижа, чиято инфраструктура е изградена по ОПРР 2014-2020, с приложимия режим по държавна помощ и за изискванията към съдържанието на актовете за възлагане на услуги от общ икономически интерес, Процедура BG05M9OP001-2.090, “Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги”.

6. С акта за възлагане да бъде определено административно структурно звено / служител/и на Община Велико Търново, което/които ще упражнява/т контрола по предоставяне на услугата и разходване на компенсацията.

С уважение,

ИНЖ. ДАНИЕЛ ПАНОВ

Кмет на Община Велико Търново

Съгласували:

Десислава Йонкова – Директор на Дирекция „Правно обслужване и управление на собствеността“

Мариян Маринов – Директор на Дирекция „Бюджет и финанси“

Даниела Данчева – Главен счетоводител на Община Велико Търново

Росица Димитрова – Директор на Дирекция „Социални дейности и здравеопазване“

Изготвил:

Жоро Ковачев – Главен експерт в Дирекция „Социални дейности и здравеопазване“

Указания за осигуряване на съответствие на проектите за предоставяне на услугите в Дневните центрове и Центровете за грижа, чиято инфраструктура е изградена по ОПРР 2014-2020, с приложимия режим по държавна помощ и за изискванията към съдържанието на актовете за възлагане на услуги от общ икономически интерес

Процедура BG05M9OP001-2.090

“Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги”

Съдържание:

I.	Въведение	2
II.	Услугите Дневни центрове и Центрове за грижа като социална услуга от общ икономически интерес.....	4
III.	Възлагане на задължение за обществена услуга.....	6
IV.	Собственост на активите.....	9
V.	Форма и съдържание на акта за възлагане	10
1.	Съдържание на задълженията за обществена услуга (чл. 4 (а)).....	10
2.	Продължителност на задълженията за обществена услуга (чл. 4 (а))	14
3.	Предприятието и където е приложимо – съответната територия (чл. 4 (б)).....	14
4.	Същността на всички изключителни или специални права, предоставени на предприятието от предоставящия орган (чл. 4 (в))	14
5.	Описание на компенсационния механизъм и параметрите за изчисляване, контролиране и преглед на компенсацията (чл. 4 (г)).....	15
VI.	Компенсация.....	16
VII.	Задължения на Общинските съвети чрез/съвместно с кмета на общината в качеството им на публичен орган, възлагащ УОИИ.....	20

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
РАЗВИТИЕ НА
ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

I. Въведение

Процедура BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги” се реализира съгласно Решение на комисията от 20 декември 2011 година (Решението) относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (*нотифицирано под номер C(2011) 9380*) (*текст от значение за ЕИП*) (*ОВ L 7/11.01.2012*). Съгласно Условията за кандидатстване, по процедурата са приложими правилата за държавните помощи.

Член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) определя държавната помощ като „всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки“.

Държавната помощ във вид на компенсация за извършване на обществена услуга, която изпълнява условията, посочени в Решение 2012/21/ЕС, е съвместима с вътрешния пазар и е освободена от задължението за предварително уведомяване, предвидено в чл. 108, параграф 3 от Договора.

Решение 2012/21/ЕС намира приложение за държавна помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на предприятия, на които е възложено извършването на услуги от общ икономически интерес (УОИИ), както е посочено в член 106, параграф 2 от ДФЕС.

УОИИ са икономически дейности, даващи резултати от полза за цялото общество, които без публична намеса не биха били предоставени от пазара или биха били предоставени при различни условия по отношение на качеството, безопасността, достъпността, равното третиране или универсалния достъп.

Услугите, които ще се разкрият в рамките на процедура BG05M9OP001-2.090 - Дневни центрове и Центрове за грижа, не попадат в списъка с делегирани от държавата дейности, които се финансират със средства от държавния бюджет. Освен от общините, тези услуги не се предоставят на пазара или ако се предоставят те не са на очакваната от целевите групи достъпна цена и не отговарят на потребностите относно териториалния обхват. Социалните услуги, които ще се предоставят по процедурата, имат за цел да подпомогнат и повишат качеството на живот на хората с увреждания и възрастните хора и техните семейства в уязвимо положение. Дейностите по процедурата са неразривно свързани с тези цели, както и с основните обществени цели, за които се предоставят услуги от общините. Услугите са насочени изцяло към: възрастни, включително с увреждания, настанени в специализирани институции и от общността, и техните семейства; пълнолетни

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020

лица с увреждания и техните семейства; служители на доставчици на социални услуги и здравни грижи.

В съответствие с Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/С 262/01), УО на ОП РЧР е направил преценка за приложимостта на режима по държавна помощ на три нива: собственик (община), оператор (доставчик на услугата) и краен ползвател (потребител на услугата).

Съгласно представения анализ в Условието за кандидатстване по процедурата, приложимостта на правилата по държавните помощи се изключва на две от нивата: нивото на собственика и нивото на ползвателя. Изключването на приложимостта на правилата по държавните помощи на нивото на собственика (съответната община бенефициент) е обвързано със задължението на общините за осигуряване на подходящи социални услуги за населението, което е и приоритет на всеки краткосрочен, средносрочен или дългосрочен план или програма.

Съгласно Закона за социалните услуги, част от функциите на кмета на общината са да управлява предоставянето на социалните услуги на територията на общината, които се финансират със средства от държавния и общинския бюджет и да отговаря за спазване на стандартите за качество на социалните услуги на територията на общината, които се финансират със средства от държавния и общинския бюджет. Кметовете на общините имат задължението да анализират потребностите от социални услуги за хората от съответната община в съответствие с критериите за определяне на услугите в Националната карта на социалните услуги и да осигурят предоставянето им в съответствие с националните приоритети.

Предвид факта, че общината (чрез своите органи), като собственик, сама определя кой и по какъв начин да предоставя социални услуги за населението, то тя се явява възложител на услугата и администратор на помощта, по смисъла на чл. 9 от Закона за държавните помощи към доставчика на услугата (оператора). Общината осигурява средствата за изпълнение на дейностите по предоставянето на услугите – Дневни центрове и Центрове за грижа, и тези средства представляват компенсация за УОИИ. За да осигури съответствие на компенсацията с правилата за държавните помощи, общината възлага изпълнението на съответната услуга, в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ, на доставчик на социални услуги (в т. ч. общинско предприятие, създадено по реда на чл. 52 от ЗОС, на второстепенен разпоредител с бюджет или на звено/дирекция в самата общинска администрация).

Разработването на акта за възлагане в съответствие с изискванията на Решението е ангажимент на общините, които те поемат със сключването на договора за БФП. Настоящите указания имат за цел да дадат общи насоки на бенефициентите за възлагане на услугите – Дневни центрове и Центрове за грижа, и да ги улеснят при разработване на актовете за възлагане в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ.

Предвид факта, че с настоящите указания не могат да бъдат разгледани всички възможни хипотези и ситуации, които са налице в различните общини, информацията в настоящия документ не е изчерпателна. В тази връзка, указанията нямат задължителен характер, но бенефициентите следва да имат предвид, че те носят цялата отговорност за осигуряване на съответствие на получената безвъзмездна финансова помощ с правилата в областта на държавните помощи.

II. Услугите Дневни центрове и Центрове за грижа като социална услуга от общ икономически интерес

В европейското законодателство няма дадени точни дефиниции на понятията услуга от общ интерес (УОИ) и услуга от общ икономически интерес (УОИИ).

Услуга от общ интерес е обобщаващо понятие за обществени задачи. В него се включват онези услуги, познати на националните законодателства обичайно като „обществени услуги“. Това са услуги, които задоволяват основни обществени, а не частни потребности. По дефиниция това са дефицитни услуги. Те не се предоставят от пазара изобщо или не в такава степен, че обществената необходимост от тях да бъде задоволена. Ето защо се налага държавата, която е призвана да удовлетвори потребността на обществото, да осигури условия за предоставянето на УОИ, включително и като компенсира изпълнителя на услугата за разходите по извършването ѝ. Същевременно, поради факта, че УОИ задоволяват основни потребности, публичните органи следва да осигурят предоставянето им при определени условия, отговарящи на обществения интерес: ниво на качество, достъпни цени, достъпност за всички жители на дадена територия, равно третиране на гражданите. Когато публичните органи на национално, регионално или местно равнище организират, възлагат или извършват услуги/дейности за задоволяване на потребностите на обществото, същите като цяло се класифицират като услуги от общ (обществен) интерес.

УОИИ представляват икономически дейности, обслужващи обществения интерес. Икономическият им характер е онова, което ги различава от останалите обществени услуги. Общественият им характер, от друга страна, е онова, което налага поставянето им под специален режим. УОИИ са дейности, които са пазарно (икономически) неефективни или които пазарът не може да предоставя при условия, отговарящи на обществената потребност. Без намеса на държавата, някои категории граждани не биха могли да се ползват от съответната услуга. За да се осигури обществената достъпност на услугата, без да е налице несправедлива финансова тежест за предприятията, натоварени с УОИИ, те следва да бъдат компенсирани с публични средства.

В съобщението „Изпълнение на Лисабонската програма на Общността: социални услуги от общ интерес в Европейския съюз“ (COM(2006) 177), освен здравеопазването, са определени две основни групи социални услуги от общ икономически интерес (УОИИ), в т.ч. дългосрочните грижи. Дългосрочната грижа за уязвимите групи е посочена като

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020

социална услуга и в Решението на ЕК за УОИИ (Решение на комисията от 20 декември 2011 година) относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ L 7/11.01.2012).

Услугите, които ще се разкрият в рамките на процедура BG05M9OP001-2.090 (Дневни центрове за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства, Центрове за грижа за лица с психични разстройства, за лица с умствена изостаналост, за лица с различни форми на деменция и за възрастни хора в невъзможност за самообслужване) попадат в обхвата на услугите, посочени в член 2, параграф 1, буква в) от Решението на ЕК за УОИИ:

„компенсация за обществена услуга за предоставянето на УОИИ с цел посрещане на социални нужди в областта на здравеопазването и дългосрочните грижи, грижите за децата, достъпа до пазара на труда и реинтегрирането в него, социалното жилищно настаняване и грижите за социалното включване на уязвимите групи“.

В тази връзка, в Условието за кандидатстване по процедура BG05M9OP001-2.090 предоставянето на услуги за нуждаещите се възрастни и хора с увреждания в Дневните центрове и Центровете за грижа е разглеждано като социална услуга от общ икономически интерес.

Услугите, които ще се разкрият в рамките на процедура BG05M9OP001-2.090 - Дневни центрове и Центрове за грижа, се определят като УОИИ. **Част от безвъзмездната финансова помощ** във връзка с предоставянето на услугите Дневни центрове и Центрове за грижа **представлява компенсация за обществена услуга за оператора на тези услуги (доставчика)**, която компенсация е съвместима с вътрешния пазар и изключена от изискването за уведомяване, посочено в член 108, параграф 3 от Договора за функциониране на ЕС.

Предвид спецификата на услугите, в съответствие с Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/С 262/01), европейските правила налагат преценка за приложимостта на режима по държавната помощ на три нива: собственик (община), оператор (доставчик на услугата) и краен ползвател (потребител на услугата).

На ниво **краен ползвател (потребител на услугата)**, предвид че това са физически лица, които не извършват икономическа дейност, наличието на държавна помощ е изключено, тъй като такава може да съществува, само когато получателят е предприятие.

Собственик са общините, които са бенефициенти по процедура BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги“. С подписването на административния договор УО на ОП РЧР предоставя на общината (Конкретен бенефициент) безвъзмездна финансова помощ за

изпълнение на проектно предложение за предоставяне на услуги за подкрепа в общността (в дневните центрове) и резидентни услуги (центровете за грижа).

Дейностите по реализиране на мерки за социално включване и интеграция на хората с увреждания и по-конкретно предоставяне на социално-здравни услуги, включително на възрастни хора над 65 г. с ограничения или невъзможност за самообслужване и/или хора с увреждания, са неотделима част от правомощията на общините като местна власт и не могат да се отделят от упражняването на публична власт, тъй като са им възложени от държавата. Кметът на общината е орган на изпълнителната власт. С оглед на посоченото, може да се направи извода, че на ниво собственик безвъзмездната финансова помощ, предоставена от УО на ОП РЧР на общините, попада извън обхвата на правилата за държавните помощи, тъй като представлява трансфер между бюджетите на органи на изпълнителната власт.

На ниво оператор (доставчик на услугата) икономическият характер на услугите – Дневни центрове и Центрове за грижа, не може да бъде изключен, тъй като операторът действа при условията на съществуващ пазар на социалните услуги. Фактът, че цените на социални услуги от този тип на свободния пазар са неприемливи/недостъпни за голяма част от нуждаещите се и че липсва частен интерес от предоставянето на този тип услуги, доказва необходимостта от намесата на държавата, но не изключва наличието на икономическа дейност.

Както беше посочено по-горе, услугите – Дневни центрове и Центрове за грижа, се определят като УОИИ и в тази връзка, за да бъде безвъзмездната финансова помощ съвместима с общия пазар, следва да се прилагат правилата за държавните помощи. По настоящата процедура ще се прилагат правилата на Решение 2012/21/ЕС на ЕК.

Съгласно Условието за кандидатстване по процедура BG05M9OP001-2.090, за да осигури съответствие на компенсацията с правилата за държавните помощи, общината възлага изпълнението на съответната услуга, в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ, на доставчик на услугата (в т. ч. общинско предприятие, създадено по реда на чл. 52 от ЗОС, на второстепенен разпоредител с бюджет или на звено/дирекция в самата общинска администрация).

III. Възлагане на задължение за обществена услуга

Услугите Дневни центрове и Центрове за грижа следва да бъдат възложени от страна на общината в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ, като задължението за изпълнение на всяка услуга важи за **период до 12 месеца**.

Възлагането на съответната услуга се осъществява чрез акт за възлагане, който може да бъде под формата на законодателен или регулаторен инструмент, или договор (документ с правно обвързваща сила съгласно националното законодателство, който дава правното основание за финансирането на конкретната услуга и за определянето ѝ като УОИИ).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
РАЗВИТИЕ НА
ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Например: Закон, Правилник за прилагане на закон, ПМС, Устройствен правилник на предприятие, Решение на общински съвет, Заповед, Договор за възлагане на услуга.

Услугата може да бъде възложена и чрез няколко акта, които в своята съвкупност следва да съдържат всички необходими реквизити съгласно чл. 4 от Решението за УОИИ (вж. Раздел V от настоящите указания).

За да се определи видът на документа или документите, които представляват „акт на възлагане“ следва да се уточни кой орган в общината има право да „възложи“ изпълнението на услугата и съответно се явява „възложител“/администратор по смисъла на чл. 9 от Закона за държавните помощи, както и кой е „изпълнител“ на услугата. Важно е да се има предвид, че използваното за целите на настоящите указания понятие „възложител“ не се покрива по смисъл и не отговаря на изискванията за „възложител“, залегнали в Закона за обществените поръчки и Закона за задълженията и договорите. Под „възложител“ или „възлагащ орган“ в рамките на настоящите указания се има предвид компетентният орган, който чрез конкретен акт може да възложи на общинско звено (под формата на общинско предприятие, създадено по реда на чл. 52 от ЗОС, на второстепенен разпоредител с бюджет или на звено/дирекция в самата общинска администрация) или на външно за общината лице (доставчик на социални услуги) да предоставя съответната услуга – Дневен център и Център за грижа, може да определи реда и условията за това и може да осъществява контрол върху спазването на приетите от него правила.

Този орган е Общинският съвет.

Компетентността на Общинския съвет, съгласно приложимото национално законодателство, обхваща определянето на видовете социални услуги на територията на съответната община, както и план за развитие на социалните услуги на общинско равнище. Това е и органът, който следва да вземе решение за това кои точно общински услуги следва да бъдат определени като УОИИ. С оглед на посоченото, Общинският съвет е компетентният орган, който по силата на нарочен акт (решение на Общинския съвет) може да определи по какъв ред и чрез кои звена, Общината или чрез външен доставчик ще предоставя съответната услуга – Дневен център и Център за грижа, и ще осъществява контрола върху спазването на приетите от този орган нормативни и др. правила (във връзка с приетата за тази цел наредба). Общинският съвет е органът, който ще „възложи“ изпълнението на УОИИ и ще контролира предоставянето на услугата **съвместно с кмета на общината.**

В компетенциите на Общинския съвет попада и определянето на такса за потребителите на услугите Дневен център и Център за грижа. Общинският съвет може да реши финансираните по ОП РЧР услуги Дневен център и Център за грижа да се ползват от потребителите без заплащане на такса. Когато реши, че услугите Дневен център и Център за грижа ще се ползват срещу заплащането на такса, Общинският съвет трябва да определи размера на таксата, така че да не превишава разходите за предоставянето на съответната услуга.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
РАЗВИТИЕ НА
ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

ВАЖНО:

Конкретните бенефициенти следва да имат предвид, че условието за размера на таксата следва да бъде изпълнено през целия период на предоставяне на услугите Дневен център и Център за грижа.

По силата на чл. 44, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗМСМА кметът ръководи цялата изпълнителна дейност на общината, насочва и координира дейността на специализираните изпълнителни органи. Чл. 44, ал. 1, т. 5 от ЗМСМА установява и правомощие на кмета на общината да организира изпълнението на общинския бюджет, а т. 7 вменява задължението на кмета да организира изпълнението и на актовете на Общинския съвет. В чл. 22, ал. 5 от ЗМСМА е разписано правомощието на кмета на общината да издава наказателни постановления при нарушаване на наредбите на Общинския съвет.

Видно от гореописаното предоставянето на услугите Дневен център и Център за грижа се възлага от **Общинския съвет чрез Кмета на общината.**

Предвид факта, че общината (чрез своите органи), като собственик, сама определя кой и по какъв начин да предоставя социални услуги за населението, то тя се явява възложител на услугата и администратор на помощта, по смисъла на чл. 9 от Закона за държавните помощи към доставчика на услугата (оператора). Общината осигурява средствата за изпълнение на дейностите по предоставянето на услугите – Дневни центрове и Центрове за грижа, и тези средства представляват компенсацията за УОИИ. С оглед на посоченото, за да осигури съответствие на компенсацията с правилата за държавните помощи, общината възлага изпълнението на съответната услуга, в съответствие с изискванията на Решението за УОИИ, на общинско звено (под формата на общинско предприятие, създадено по реда на чл. 52 от ЗОС, на второстепенен разпоредител с бюджет или на звено/дирекция в самата общинска администрация) или на външно за общината лице (доставчик на социални услуги).

Общината провежда съответната процедура за избора на доставчик на съответната услуга по реда на Закона за обществените поръчки, в случай че доставчикът е външно за общината лице (доставчик на социални услуги). В документацията за избор на доставчика задължително се залагат изисквания за качество за изпълнение на дейностите и механизми за контрол на качеството.

Общинското предприятие/звено или съответният доставчик на социални услуги, който е натоварен със задачите по предоставяне на съответната услуга (Дневен център и Център за грижа), представлява „оператор“ и съответно изпълнител на услугата. При всички случаи доставчикът на услугата (операторът), дори когато не е отделно юридическо лице, а част от общинската администрация, се разглежда като предприятие за целите на държавните помощи за конкретната дейност и като получател на компенсация за предоставяне на услугите – Дневни центрове и Центрове за грижа.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
РАЗВИТИЕ НА
ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

За целите на настоящите указания и във връзка с приложимия режим по държавните помощи, независимо от факта, че не разполага с отделна правосубектност, общинското предприятие или звеното, натоварено с предоставянето на услугата, се разглежда като отделна/самостоятелна част от останалата общинска администрация, тъй като приходите и разходите, свързани с дейностите, изпълнявани от съответното общинско предприятие/звено, следва да бъдат отделени от останалите приходи и разходи на общината. Това разделяне е необходимо условие за целите на режима по държавните помощи и възлагането на услугата.

Отговорност на Общинския съвет е да реши кой ще осъществява услугата и по какъв начин в съответствие с националната правна уредба следва да се уреди това. В зависимост от начина, по който Общинският съвет е решил да уреди възлагането на услугата и в зависимост от това кой ще отговаря за предоставянето ѝ, актът за възлагане може да бъде един или няколко от следните документи: наредба или решение на общинския съвет, в които се определя как и на кого да бъде възложено изпълнението на услугата, договор за възлагане на обществена услуга, устройствен правилник на общинско предприятие, вътрешни правила за работа на съответно звено в общината, заповед на кмета и т. н.

Когато съответната услуга (Дневен център и Център за грижа) се осъществява от общинско предприятие или друго звено/дирекция в общината, кметът на общината възлага на съответното предприятие/звено/дирекция задачите по предоставяне на услугата. Документът, чрез който кметът възлага изпълнението на съответната дейност, е част от акта за възлагане (например заповед или вътрешни правила, в случай че услугата ще се предоставя от вътрешно звено/дирекция в общината). В случай че услугата ще се предоставя от общинско предприятие, задълженията по предоставянето би следвало да са вписани в устройствения правилник на предприятието и съответно друг нарочен документ за възлагане не е необходим, устройственият правилник представлява част от акта за възлагане.

IV. Собственост на активите

Собственик са общините, които са бенефициенти по процедура „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги“. С подписването на административния договор УО на ОП РЧР предоставя на общината (конкретен бенефициент) безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проектно предложение за предоставяне на услуги за подкрепа в общността (в дневните центрове) и резидентни услуги (центровете за грижа).

Общината е собственик на закупеното обзавеждане и оборудване със средства по проекта в рамките на целия им икономически полезен живот. Придобитите активи се заприходяват към активите на общината по реда на действащата нормативна уредба, като разходите за амортизация възникват за собственика (общината), а не за доставчика на УОИИ (независимо че доставчик може да бъде административно звено на самата община).

Общината в качеството си на „възложител“ на услугата следва да предостави съответните активи на оператора за целите на изпълнение на услугата. От акта за възлагане задължително следва да стане ясно, че въпросните активи се предоставят на съответния оператор (общинско предприятие/звено/дирекция в общината или външен за общината доставчик на социални услуги) за целите на предоставяне на съответната услуга (Дневен център и Център за грижа).

Придобитото обзавеждане и оборудване със средства от безвъзмездната помощ не може да бъде използвано за икономическата дейност на общината, след приключване на проекта, освен в случаите, когато се предоставя за ползване във връзка с изпълнението на УОИИ, възложена по съответния ред, съгласно правилата по държавни помощи. Това изискване е заложено в административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

V. Форма и съдържание на акта за възлагане

Съгласно чл. 4 от Решението за УОИИ няма конкретни изисквания за формата на акта (или актовете) за възлагане на услугата и в тази връзка отговорност на съответната община е да прецени колко и какви документи да изготви/приеме, така че да осигури изпълнение на изискванията на Решението за УОИИ. По-долу са описани **задължителните елементи**, които следва да съдържа актът (актовете), като редът на изброяването им не означава непременно, че следва да фигурират в този ред в акта (актовете) на възлагане. УО на ОП РЧР препоръчва на бенефициентите при разработването на акта/овете за възлагане да включат долу изброените реквизити по възможност само в един документ.

1. Съдържание на задълженията за обществена услуга (чл. 4 (а) от Решението за УОИИ)

В акта за възлагане следва ясно да се опише дейността, която се възлага и всички произтичащи от това права и задължения за изпълнителя на услугата (съответно оператора). В случай на договор, това са клаузите, свързани с предмета на договора и правата и задълженията на изпълнителя. Ясно следва да са изброени и описани **всички дейности**, които влизат в обхвата на услугата и следва да се изпълняват от предприятието, натоварено с изпълнението ѝ. По-долу е посочен списък на дейностите, които влизат в обхвата на услугата. В случай на външно възлагане, в договора следва да бъдат подробно описани и правата и задълженията на Възложителя. В случай на възлагане на общинско предприятие или звено в общинската администрация, в конкретен документ, част от акта за възлагане, следва ясно да бъдат разграничени дейностите на звеното, което ще предоставя услугата (общината като оператор) и дейностите на другите звена в общината, които ще осъществяват контрол върху дейността на звеното-оператор. За прегледност и улеснение, в текста по-долу примерните дейности са представени в две групи: права и задължения на оператора и права и задължения на възложителя.

Права и задължения на оператора:

✓ Задължение за изпълнение на услуга за подкрепа в общността (Дневен център) и/или резидентна услуга (Център за грижа), и съответно, право да се ползват закупените със средства от безвъзмездната финансова помощ по ОП РЧР активи за целите на тази услуга (ако е приложимо). В акта за възлагане следва подробно да се опише съответната услуга – Дневен център или Център за грижа, съгласно разработените вътрешни правила за дейността на услугите, регламентиращи условията за функциониране на новосъздадените услуги. Разработването на такива вътрешни правила за дейността на съответната услуга е част от подготвителните дейности, които следва да бъдат извършени от общината преди реалното предоставяне на услугата.

✓ Изпълнение на дейността по оценка на нуждите и подбор на лицата, които да получават услуга за подкрепа в общността (в Дневен център) и/или резидентна услуга (Център за грижа), **ако е приложимо**¹. Например, звеното в общината, натоварено с предоставянето на съответната услуга, може да има вменени отговорности и по оценка на нуждите и подбор на ползвателите на услугата. Същевременно, ако услугата се възлага на външно за общината лице, общината може да реши да не възлага тази част от дейността. В случай че тази дейност ще се изпълнява от оператора, това следва да бъде изрично посочено в акта за възлагане, тъй като тази дейност носи със себе си допълнителни разходи (например за персонала, зает с оценката и подбора), които са извън размера на компенсацията за УОИИ.

✓ Изпълнение на дейността по подбор и наемане на персонала, който ще предоставя съответната услуга за подкрепа в общността (в Дневен център) и/или резидентна услуга (Център за грижа), **ако е приложимо**. Ако услугата се възлага на външно за общината лице, тази дейност ще се изпълнява от оператора и това следва да бъде изрично посочено в акта за възлагане. Тъй като дейността може да носи със себе си допълнителни разходи (например за персонала, зает с подбора), които са извън размера на компенсацията за УОИИ, тези разходи и изискванията за тяхното отделно осчетоводяване следва да бъдат изрично посочени в акта за възлагане.

✓ Сключване на договори с ползвателите на услугата и контрол върху изпълнението на задълженията на ползвателите.

✓ Предоставяне на дневни, полудневни и почасови услуги като грижа, рехабилитация, терапия, консултиране, информирание и подкрепа за потребителите,

¹ Приложимо за услугите „Дневен център за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства“, Център за грижа за лица с различни форми на деменция“ и „Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване“.

За услугите „Център за грижа за лица с психични разстройства“ и „Център за грижа за лица с умствена изостаналост посочените дейности са **НЕПРИЛОЖИМИ**, тъй като услугите в тези центрове ще се предоставят на лица, които ще бъдат изведени от държавните психиатрични болници и специализираните институции, определени за закриване, след направена оценка на потребностите и изготвен индивидуален план в рамките на изпълнявания от АСП проект по процедура BG05M9OP001-2.038 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания“ – Етап 1.

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020

съобразно оценката на техните индивидуални потребности, включително и на хората, полагащи грижи за лицата от целевата група в домашна среда, мобилни услуги и други конкретно посочени дейности (*приложимо за услугите, които ще се предоставят в Дневните центрове за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства*).

✓ Настаняване в среда, близка до семейната – оказване на съдействие за постигане в максимална степен на самостоятелност, в комбинация с други социални, здравни, образователни и други конкретно посочени подкрепящи/съпътстващи услуги в съответствие с потребностите на настанените лица (*приложимо за Центровете за грижа – за лица с психични разстройства, за лица с умствена изостаналост, за лица с различни форми на деменция и за възрастни хора в невъзможност за самообслужване*).

✓ Обучение и супервизия на персонала, ангажиран с предоставянето на услугите.
✓ Изисквания за безопасност и сигурност, доколкото е приложимо.
✓ Изисквания за качество за изпълнение на дейностите и механизми за контрол на качеството (доколкото е приложимо).

✓ Спазване на вътрешните правила за дейността на съответната услуга, регламентиращи условията за функциониране на новосъздадената услуга, разработени от общината като част от подготвителните дейности преди реалното предоставяне на услугата.

✓ **Задължение за разделно счетоводство:** Когато изпълнител на услуга от общ икономически интерес, включително когато той е публичен орган, извършва дейности, попадащи както в обхвата, така и извън обхвата на тази услуга, вътрешните му сметки трябва да показват поотделно разходите и приходите, свързани с услугата от общ икономически интерес, и разходите и приходите от другите дейности.

В съответствие с чл. 5, пар. 9 от Решението за УОИИ, доставчиците на услугата (операторите) трябва да водят отделна счетоводна аналитична отчетност за приходите, разходите, активите и пасивите за дейностите, представляващи УОИИ, и за другите извършвани от тях дейности. Всички разходи, свързани с изпълнението на дейности, които попадат извън обхвата на услугата за подкрепа в общността (в Дневен център) или резидентната услуга (Център за грижа), следва да бъдат отчетени отделно от останалите и разходите за тях не следва да бъдат включвани при изчисляването на размера на средствата, отпускани на изпълнителя на услугата (т.е. при изчисляването на размера на компенсацията).

В случай че дейността се осъществява от общинско предприятие или дирекция в общината, следва по подходящ начин да се гарантира, че при определяне на бюджетната сметка/аналитичност на бюджетната сметка на това предприятие или дирекция, одобрена от Общинския съвет, средствата, свързани с предоставяне на услугата за подкрепа в общността (в Дневен център) или резидентната услуга (Център за грижа) са осчетоводени в счетоводната система на бенефициента отделно от всички останали средства.

Допълнително, общината следва да осигури отделна аналитична счетоводна отчетност за всички останали приходи и разходи, свързани с дейността по предоставяне на услуга за подкрепа в общността (Дневен център) или резидентна услуга (Център за грижа).

Изпълнителят на услуга от общ икономически интерес, включително когато той е публичен орган, следва да осигури отделна аналитична счетоводна отчетност за приходите и разходите за всяка възложена услуга поотделно.

Аналитичната счетоводна отчетност за всеки отделен вид дейност отговаря на следните условия:

- поддържане на отделни аналитични счетоводни сметки за всяка една от дейностите, за всеки дял на активите и за преките и непреките (постоянните) разходи, съответстващи на всяка дейност;
- всички преки разходи и частта от непреките разходи, свързани с каква да е друга дейност на оператора на обществената услуга, не могат при никакви обстоятелства да бъдат начислявани към дейността по предоставяне на услугата за подкрепа в общността (в Дневен център) или резидентната услуга (Център за грижа).

✓ Право на компенсация за съответната услуга – Дневен център или Център за грижа:

Независимо дали услугата ще се възложи на външно за общината предприятие или на общинско предприятие/административно звено, това предприятие или звено има право на компенсация за дейността, която осъществява и свързаните с нея разходи, които понася. Начинът на определяне на компенсацията е задължителен реквизит на акта за възлагане и е разгледан по-долу в т. 5 от този раздел, както и в Раздел VI от настоящите указания. В случай че таксите ще се събират от оператора на услугата, правото на оператора да получава приходите от такси следва да бъде изрично посочено в акта за възлагане.

- ✓ Други права и задължения по преценка на общината.

Права и задължения на общината като възложител на УОИИ:

✓ Права и задължения, свързани с контрола върху дейността, осъществявана от оператора. В случай че оператор е общинско предприятие или друго административно звено, в акта за възлагане следва да се определи кой и как осъществява контрол върху дейността на „оператора“.

✓ Задължения за плащане към оператора за предоставените услуги – такива задължения се включват в клаузите само в случай на договор за възлагане на обществена услуга.

✓ В случай на вътрешно възлагане в Системите за финансово управление и контрол на общината следва да бъдат отразени сметките, чрез които се извършват плащанията, както и изградената аналитичност към счетоводната система.

✓ Права и задължения по отношение на активите и инфраструктурата за предоставяне на услугата за подкрепа в общността (Дневен център) или резидентната

услуга (Център за грижа) – например: ремонт, поддръжка и др. по преценка на общината (ако е приложимо).

2. Продължителност на задълженията за обществена услуга (чл. 4 (а) от Решението за УОИИ)

Продължителността на услугата (в случай на договор - продължителността на услугата е срокът на договора) не следва да надвишава 10 години, съгласно чл. 2, пар. 2 от Решението за УОИИ.

Във връзка с изискването, посочено в Условието за кандидатстване, услугите в създадените Дневни центрове и Центрове за грижа да се планират и предоставят за период до 1 година, както и предвидената в Условието максимална стойност за предоставяните услуги за едно лице на година, общините следва да заложат **в акта за възлагане срок до 12 месеца.**

3. Предприятието и където е приложимо – съответната територия (чл. 4 (б) от Решението за УОИИ)

В Наредба или Решение на Общинския съвет следва изрично да се определи как или на кого ще бъде възложено изпълнението на услугата, а ако това е общината, следва да се определи съответната структура (ръководителят на общинско предприятие, на структурно звено или на дирекция в общината). Когато услугата се възлага на външно за общината лице, доколкото това лице се избира по определен от съответните нормативни документи ред, предприятието се посочва в самия договор за възлагане на услугата.

В акта за възлагане задължително се определя територията, на която ще се предоставя съответната услуга (Дневен център или Център за грижа) – в общият случай това е територията на съответната община.

4. Същността на всички изключителни или специални права, предоставени на предприятието от предоставящия орган (чл. 4 (в) от Решението за УОИИ)

Клаузи с описание на всички изключителни или специални права, предоставени на предприятието, задължително следва да фигурират в акта за възлагане или в договора за обществена услуга, когато услугата се възлага на външно за общината лице. Пример за такова право е правото на предприятието да получава приходите от такса за предоставянето на съответната услуга (Дневен център или Център за грижа) и правото за ползване на активите за предоставяне на услугата (помещения, автомобил и др.).

5. Описание на компенсационния механизъм и параметрите за изчисляване, контролиране и преглед на компенсацията (чл. 4 (г) от Решението за УОИИ)

Когато услугата се възлага с договор за възлагане на обществена услуга, това са клаузите в договора, свързани с изпълнението, контрола на изпълнението и съответното възнаграждение.

В случай че услугата ще се предоставя от общинско предприятие или друго структурно звено в рамките на общинската администрация, бюджетната сметка, одобрена от Общинския съвет за съответното структурно звено, заедно с правото да експлоатира финансираните по ОП РЧР активи (ако е приложимо), представляват компенсацията, която получава изпълнителят на услугата. Същевременно следва да бъдат предвидени съответните механизми за контрол на изпълнението на услугата и контрол на средствата, които получава изпълняващото услугата структурно звено.

Тази част от акта за възлагане включва:

- **Компенсация:** В акта за възлагане се описват ясно параметрите за изчисляване на компенсацията, включително формула за изчисление на компенсацията. Компенсацията може да включва компенсация за задължение услугата за подкрепа в общността (Дневен център) или резидентната услуга (Център за грижа) да се предоставя при определена такса, други облаги, финансирани по ОП РЧР, предоставени на оператора от общината, както и всякакви други постъпления от изпълнението на задължението за обществена услуга.

По отношение на компенсацията са приложими правилата, описани в Раздел VI „Компенсация“ от настоящите указания.

В акта за възлагане следва да се уточни кой събира постъпленията от таксите (ако се заплаща такса за съответната услуга – Дневен център или Център за грижа). Както вече беше посочено по-горе, за приходите от такси следва да се осигури отделна аналитична счетоводна отчетност, така че да може да бъде ясно проследено каква част от разходите за дейността могат да бъдат покрити със средства в размер на приходите от такса за съответната услуга (Дневен център или Център за грижа).

- **Клаузи за надзор и отчетност,** включително отчетност по отношение на изпълнението на задачата, показателите за качество, финансова отчетност. Когато доставчик е общинско предприятие или друго структурно звено в рамките на общинската администрация, контролът се осъществява съгласно изискванията за контрол на изпълнението на държавния бюджет. Външните доставчици на социална услуга подават тримесечни отчети и годишен отчет.

- **Санкции** – клаузи за контрол на качеството и ефективността и налагане на санкции в случай на неизпълнение.

- **Плащане (и фактуриране, ако е приложимо)** – описват се процедурите за изплащане на компенсацията, периодичност на плащанията и процедурите, приложими в случай на санкции.

- **Контрол и одит** – описва се механизмът за контрол на компенсацията и избягване на свръхкомпенсация, контрол на договорните задължения и одитни процедури. В случай че услугата ще се предоставя от общинско предприятие/звено, се описва коя/кои структура/и в общината ще упражнява/т контрол върху изпълнението и върху разходването на средствата и по какъв начин. Упражняващите контрол структури следва да бъдат функционално независими от звеното, изпълняващо ролята на оператор.

В случай на договор за възлагане на обществена услуга на външно за общината лице, в договора се включват също и клаузи за:

- Изменение на договора.
- Форс мажор.
- Прекратяване.
- Арбитраж.

Примерни приложения в случай на договор за възлагане на обществена услуга на външно предприятие:

- Икономическа рамка за задължението за обществена услуга, т.е. рамката за изчисляване на компенсацията;
- Методология за определяне на икономическата рамка и изчисление на компенсацията;
- Стандарти за качество на услугата;
- Списък на активите на оператора;
- Позоваване на Решението за УОИИ;
- Списък на активите, предоставени на оператора от общината, права и задължения при ползването им;
- Санкции – чрез компенсационните механизми публичните органи трябва да насърчават операторите да бъдат по-ефективни, като предоставят услугите с необходимото ниво и качество с възможно най-малко ресурси. Неизпълнението на задълженията по договора или изпълнение под необходимото качество следва да бъде санкционирано.

VI. Компенсация

Компенсацията за обществената услуга се изчислява в съответствие с изискванията на чл. 5 от Решението за УОИИ, съгласно който размерът на компенсацията не надвишава това, което е необходимо за покриване на нетния разход (не надвишава нетния финансов ефект), направен при изпълнение на задължението за обществена услуга.

Размерът на компенсацията по процедура BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги” е определен на базата на разходите, необходими за предоставянето на съответната услуга – Дневен център или Център за грижа, на едно физическо лице за една година, намалени със съответните приходи от предоставянето на услугата (ако има такива). При определянето на размера на компенсацията се вземат предвид единствено нетните разходи, извършени при

изпълнението на задължението за обществена услуга, тъй като по настоящата процедура не е допустимо реализирането на печалба при изпълнението на УОИИ.

При изчисляването на компенсацията се вземат предвид следните компоненти:

- разходи за възнаграждения, на база трудов/граждански договор, включително осигурителни вноски за сметка на работодателя и всички доплащания, съгласно националното законодателство;
- разходи за командировки (пътни разходи) на лицата, свързани с предоставяне на услугите по проекта по време на изпълнение на служебните задължения;
- разходи за материали и консумативи за предоставяне на услугата, в т.ч. разходи за закупуване на работно облекло;
- разходи за храна;
- разходи за трудова медицина;
- разходи, в т.ч. режийни разходи за поддръжка на помещенията, в които се предоставя услугата (ако е приложимо). Разходите са допустими, при наличие на методика, разработена от бенефициента, от която да е видно начина им на изчисление. Методиката се представя на Управляващия орган при отчитането на тези разходи;
- разходи за наем на транспортно средство;
- разходи за обучения и супервизия на персонала в услугите.

В случай че услугите (Дневен център или Център за грижа) се предоставят директно от общината, същата покрива с общински средства всички разходи, свързани с предоставянето на съответната услуга, като трябва да гарантира, че приходите от такси и всички други приходи (ако има такива – например приходи от реклама) не надвишават разходите, свързани с предоставяне на услугата. В тази връзка е необходимо общината да поддържа отделна счетоводна отчетност за всички приходи и разходи, свързани с конкретната услуга (Дневен център или Център за грижа) и с финансираните активи, така че да могат да бъдат проследени и сравнени всички приходи и разходи за всяка услуга поотделно.

С оглед изчисляване на нетния финансов ефект, компетентният орган се ръководи от следната схема:

Разходи, извършени във връзка със задължението за извършване на обществени услуги или група задължения за извършване на обществени услуги, наложени от компетентния/те орган/и и съдържащи се в обществена поръчка за услуги и/или в общо правило, **минус всякакви положителни финансови резултати**, реализирани при експлоатацията на предоставените активи и инфраструктура съгласно въпросното/ните задължение/я за извършване на обществени услуги, **минус приходите от такси** или всякакви други постъпления, реализирани при изпълнение на въпросното/ите задължение/я за извършване на обществени услуги

= нетен финансов ефект

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
РАЗВИТИЕ НА
ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Разходите за санкции и неустойки на оператора не се включват при определянето на нетния финансов ефект.

Приходите и разходите трябва да се изчисляват в съответствие с действащите счетоводни и данъчни правила и да отговарят на изискванията на чл. 5 от Решението за УОИИ, както следва:

Разходите за предоставяне на обществената услуга могат да включват различни категории и видове разходи в зависимост от дейностите, попадащи в обхвата на услугата. При всички случаи е необходимо да се дадат съответни обяснения за всеки вид разход. Когато дейностите на предприятието, предоставящо услугата, се ограничават само до съответната УОИИ, могат да се отчетат всички разходи на предприятието. Ако предприятието извършва и други дейности, попадащи извън обхвата на въпросната УОИИ, се отчитат само разходите, свързани с УОИИ. При изчислението на общия размер на разходите се вземат предвид всички преки разходи, свързани с услугата. В обхвата на разходите се включват:

- ✓ всички оперативни разходи;
- ✓ разходи, свързани с използването и поддръжката на необходимите активи, в случай че се поемат от оператора.

Разходите за допълнителни услуги, които не са свързани с възложената обществената услуга, не се включват при изчислението на компенсацията. Следвайки същото правило, приходите от такива услуги също се изключват от изчислението на компенсацията.

Приходите, които се взимат предвид при изчисление на компенсацията включват най-малко всички приходи на оператора, получени в резултат от предоставянето на УОИИ, независимо дали те са определени като държавна помощ по смисъла на чл. 107 от ДФЕС или не. Това означава, че всички средства, получавани от оператора, свързани с изпълнението на възложената УОИИ, независимо от техния източник, представляват част от компенсацията (например събираните такси от потребителите).

Ако операторът притежава специални или изключителни права, свързани с дейности, различни от услугата Дневен център или Център за грижа, или се ползва от други предимства, предоставени от общината/държавата, те следва да бъдат включени в неговия приход, независимо от класифицирането им за целите на член 107 от Договора. По преценка на предоставящия средствата орган печалбите, натрупани от други дейности извън обхвата на услугата Дневен център или Център за грижа, могат да бъдат прехвърлени изцяло или частично за финансирането на тази услуга.

Операторът може да получава приходи, пряко свързани с използването на предоставените му активи за обществената услуга, в резултат на дейност, която няма отношение към качеството на предоставяната услуга (например приходи от продажба на рекламно пространство). Приходи от този вид следва да бъдат взети под внимание и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020

уредени в акта за възлагане, като задължително се включват при изчислението на компенсацията.

Разумната печалба - по настоящата процедура не е допустимо реализирането на печалба при изпълнението на УОИИ.

С оглед избягването на свръхкомпенсиране общината извършва проверка за действителните разходи и приходи, свързани със съответната услуга, изпълнение на възложената услуга с определените качествени параметри и съответно налагане на санкции, ако има такива. Проверка за разумна печалба не се извършва, тъй като такава не се предвижда.

С цел контрол върху размера на компенсацията и проверките за липса на свръхкомпенсация, доставчикът на услугата (оператора) подава към администратора (общината) тримесечни и годишни финансови отчети поотделно за всички изпълнявани от него дейности, като обозначава представляващите УОИИ.

Проверката от администратора за липса на свръхкомпенсация се извършва за всяка услуга поотделно, като се вземат предвид следните дейности на доставчика на УОИИ:

а) Предоставяне на дневни, полудневни и почасови услуги като грижа, рехабилитация, терапия, консултиране, информиране и подкрепа за потребителите, съобразно оценката на техните индивидуални потребности, включително и на хората, полагащи грижи за лицата от целевата група в домашна среда, мобилни услуги и други конкретно посочени дейности (*приложимо за услугите, които ще се предоставят в Дневните центрове за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства*).

б) Настаняване в среда, близка до семейната – оказване на съдействие за постигане в максимална степен на самостоятелност, в комбинация с други социални, здравни, образователни и други конкретно посочени подкрепящи/съпътстващи услуги в съответствие с потребностите на настанените лица (*приложимо за Центровете за грижа – за лица с психични разстройства, за лица с умствена изостаналост, за лица с различни форми на деменция и за възрастни хора в невъзможност за самообслужване*).

в) Обучение и супервизия на персонала, ангажиран с предоставянето на услугите.

Проверките за недопускане на свръхкомпенсация се извършват на тримесечие, ежегодно и в края на периода на възлагане.

Когато при проверката се установи надвишаване на сумата на нетните разходи (свръхкомпенсация), от доставчика ще бъде изискано възстановяване на всички получени свръхкомпенсации.

Начинът за осъществяване на контрол за свръхкомпенсация задължително се описва в акта за възлагане, както е посочено и в т. 5 от Раздел V по-горе.

VII. Задължения на Общинските съвети чрез/съвместно с кмета на общината в качеството им на публичен орган, възлагащ УОИИ

С подписването на административния договор УО на ОП РЧР предоставя на общината (конкретен бенефициент) безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проектно предложение за предоставяне на услуга за подкрепа в общността (Дневен център) и/или резидентна услуга (Център за грижа). Безвъзмездната финансова помощ, предоставена от УО на ОП РЧР на общините за предоставяне на услугите Дневен център и/или Център за грижа, попада извън обхвата на правилата за държавните помощи, тъй като са неотделима част от правомощията на общините като местна власт и не могат да се отделят от упражняването на публична власт, тъй като са им възложени от държавата (непомощ).

Общината в качеството си на конкретен бенефициент възлага предоставянето на услугата за подкрепа в общността (Дневен център) и/или резидентната услуга (Център за грижа), която се определя като услуга от общ икономически интерес (УОИИ) при спазване на изискванията на Решението.

Разработването на акта за възлагане в съответствие с изискванията на Решението е ангажимент на общината (кандидат), който тя поема със сключването на договора за БФП. Всяка община (конкретен бенефициент) придобива качеството на Възложител на Услуга от общ икономически интерес по смисъла на Решение на ЕК от 20 декември 2011 година и администратор на помощ по смисъла на чл. 9 от Закона за държавните помощи.

С възлагането на обществена услуга в съответствие с Решението за УОИИ за общината възниква задължението да изпълнява всички изисквания на Решението за УОИИ и всички изисквания, произтичащи за нея от Закона за държавните помощи в качеството ѝ на администратор на помощ.

Изискванията на Решението за УОИИ в по-голямата си част са включени в акта за възлагане, но има и такива, които не са предмет на възлагането, но следва да бъдат спазвани от общините бенефициенти, както следва:

➤ Изисквания за **прозрачност**: информацията относно размера и условията, при които се предоставя помощта за УОИИ се публикува съгласно чл. 7 от Решение 2012/21/ЕС и подлежи на докладване съгласно чл. 9 от Решение 2012/21/ЕС.

➤ Изисквания за **съхранение на информация**: съгласно чл. 8 от Решението за УОИИ цялата информация, необходима за определяне на съвместимостта на предоставената компенсация с изискванията на Решението, следва да се съхранява за целия срок на възлагането и най-малко за срок от 10 години от края на срока на възлагането. Бенефициентите са длъжни да предоставят тази информация в съответствие с изискванията на Закона за държавните помощи.

➤ Изисквания за **докладване**: в чл. 9 на Решението за УОИИ са посочени изискванията към информацията, която държавата-членка представя пред Европейската комисия на всеки две години като доклад за изпълнението на Решението. Информацията на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020

национално ниво се обобщава и представя от страна на Министерство на финансите, като администраторите на помощ предоставят необходимата информация на Министерството на финансите съгласно сроковете и изискванията, уточнени в Закона за държавните помощи и Правилника за неговото прилагане. За целта администраторът на помощта, ще следва да предоставя на Министерство на финансите изискуемата информация за целите на доклада по чл. 9 от Решение 2012/21/ЕС, а именно:

а) описание на прилагането на настоящото решение към услугите, попадащи в приложното му поле, включително дейностите, извършвани от самото предприятие;

б) общия размер на помощта, предоставена в съответствие с настоящото решение, с разбивка по икономически сектор на получателите;

в) посочване на това, дали прилагането на настоящото решение е довело за определен вид услуга до трудности или оплаквания от трети страни;

и

г) всяка друга информация относно прилагането на настоящото решение, изисквана от Комисията, която ще бъде своевременно уточнена, преди да бъде представен докладът.

В акта за възлагане на услугата за подкрепа в общността (Дневен център) и/или резидентната услуга (Център за грижа) задължително се включват и клаузи относно **изискванията за защита на личните данни** съобразно разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО и приложимото национално законодателство.